

Datum van inontvangstneming : 25/07/2025

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-372/25 – 1

Zaak C-372/25

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

5 juni 2025

Verwijzende rechter:

Oberster Gerichtshof (Oostenrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

26 mei 2025

Verzoekers tot *Revision* en verzoekende partijen:

JT

WL

Verweerster in *Revision* en verwerende partij:

Raiffeisenbank im Walgau eGen

Republik Österreich

Oberster Gerichtshof

8 Ob 27/25s

C-372/25 [OMISSIS]

[...]

Het Oberste Gerichtshof (hoogste federale rechter in civiele en strafzaken, Oostenrijk) heeft [OMISSIS] in het geding van verzoekers 1. JT [OMISSIS] en 2. WL, [OMISSIS] [OMISSIS] tegen verweerster Raiffeisenbank im Walgau eGen, [OMISSIS], 6710 Nenzing, [OMISSIS] wegens omzetting van een krediet, naar aanleiding van het beroep in *Revision* van verzoekers tegen het arrest van het Oberlandesgericht Innsbruck als rechter in hoger beroep van 28 november 2024, GZ 1 R 97/24k-26, waarbij het vonnis van het Landesgericht Feldkirch (rechter in eerste aanleg voor burgerlijke zaken Feldkirch, Oostenrijk) van [correct] 26 april 2024, GZ 7 Cg 35/23a-19, werd bevestigd, de volgende

b e s l i s s i n g

gegeven:

I. Aan het Hof van Justitie van de Europese Unie worden krachtens artikel 267 VWEU de volgende vragen voorgelegd met het verzoek om een prejudiciële beslissing:

1. Moet artikel 4, punt 28, van richtlijn 2014/17/EU van het Europees Parlement en de Raad inzake kredietovereenkomsten voor consumenten met betrekking tot voor bewoning bestemde onroerende goederen en tot wijziging van de richtlijnen 2008/48/EG en 2013/36/EU en verordening (EU) nr. 1093/2010 aldus worden uitgelegd dat er ook sprake is van een lening in vreemde valuta wanneer twee consumenten gezamenlijk een krediet opnemen en slechts één van hen voldoet aan de voorwaarden zoals vermeld onder a) of b) van die bepaling?

2. Moet artikel 23 van richtlijn 2014/17/EU aldus worden uitgelegd dat, wanneer een krediet gezamenlijk wordt opgenomen door twee consumenten van wie er slechts één voldoet aan de voorwaarden van artikel 4, punt 28, onder a) of onder b), van die richtlijn, alleen de consument die aan die voorwaarden voldoet, kan verzoeken om omzetting van het krediet in een andere valuta?

Indien de tweede vraag ontkennend wordt beantwoord:

3. Moet artikel 23 van richtlijn 2014/17/EU aldus worden uitgelegd dat, wanneer een krediet gezamenlijk wordt opgenomen door twee consumenten van wie er slechts één voldoet aan de voorwaarden van artikel 4, punt 28, onder a) of

onder b), van die richtlijn, de consument die aan die voorwaarden voldoet, met instemming van de andere consument of samen met de andere consument om omzetting van het krediet in een andere valuta kan verzoeken?

II. [OMISSIS] [schorsing van de procedure]

M o t i v e r i n g:

I.

A. Feiten

- 1 Verzoekers, een echtpaar, zijn consumenten. Zij hebben met verweerster, een Oostenrijkse bank, op 11 mei 2021 voor de aankoop van grond en de bouw van een huis in Oostenrijk een kredietovereenkomst (zogenoemde „Abstattungskreditvertrag”) gesloten voor een totaalbedrag van 470 000 EUR, met een looptijd tot 10 september 2057. Daarin werd onder meer het volgende overeengekomen:

„Debetrentevoet 0,625 % per jaar, overeenkomend met de ontwikkeling van het driemaands EURIBOR-rentetarief, op basis van het voorlaatste tarief per dag vóór het begin van een renteperiode, vermeerderd met 1,125 %. Driemaandelijke aanpassing door verhoging of verlaging op basis van de ontwikkeling van de indicatoren, voor het eerst op 1 oktober 2021, afgerond op hele achtsten (0,125).”
- 2 Er was een terugbetaling in 420 maandelijke termijnen overeengekomen. Als zekerheid is overeengekomen dat verweerster een pandrecht op het door het krediet gefinancierde onroerend goed zou krijgen.
- 3 Ten tijde van de verstrekking van het krediet woonden beide verzoekers in Oostenrijk (waar zij nog steeds wonen). De tweede verzoekster werkte toen in Oostenrijk en ontving haar salaris in euro's, de eerste verzoeker werkte in Liechtenstein en ontving een inkomen in Zwitserse frank.
- 4 Vóór het sluiten van de kredietovereenkomst hebben verzoekers adviesgesprekken gevoerd met een medewerker van verweerster die wist dat de eerste verzoeker in Liechtenstein werkte en een inkomen in Zwitserse frank ontving. Noch verzoekers noch de medewerker van verweerster hebben gewezen op de mogelijkheid dat de lening ook in Zwitserse frank kon worden afgesloten. Op dat moment verstrekte verweerster geen leningen in Zwitserse frank.
- 5 Evenmin werd er gesproken over een eventuele toekomstige omzetting. Ten tijde van de sluiting van de kredietovereenkomst wisten verzoekers niet dat het theoretisch mogelijk was het krediet om te zetten in Zwitserse frank.
- 6 Destijds kozen verzoekers bewust voor een krediet in euro, omdat de rente in beide landen ongeveer gelijk was en het gefinancierde bouwproject in Oostenrijk

werd uitgevoerd en dus in euro werd betaald. Bovendien bestond er destijds nog de gedachte dat de eerste verzoeker zijn werkplek op enig moment naar Oostenrijk zou verplaatsen.

- 7 Beide verzoekers zijn mede-eigenaar voor de helft van het met het krediet gefinancierde onroerend goed, waar zij wonen. Beide verzoekers zijn hoofdelijke schuldenaren van de lening. Op dit moment lost de eerste verzoeker, die een hoger salaris ontvangt dan tweede verzoekster, het volledige kredietbedrag af. Van de inkomsten van de tweede verzoekster worden speciale aflossingen betaald.
- 8 In de toekomst verwachten verzoekers dat de tweede verzoekster niet voor 100 % zal blijven werken.
- 9 Verzoekers deelden verweerster schriftelijk mee dat zij de overeenkomst per 30 juni 2023 in Zwitserse frank wensten om te zetten.
- 10 Verweerster weigerde de omzetting.

B. Standpunten van partijen in de procedure en de procedure tot dusver

- 11 Met hun beroep vorderen **verzoekers** dat verweerster wordt verplicht de kredietovereenkomst per 30 juni 2023 om te zetten in Zwitserse frank onder de in de vordering nader genoemde voorwaarden.
- 12 Samengevat hebben zij betoogd, voor zover dit relevant is voor een goed begrip van deze beslissing, dat de kredietovereenkomst voor de eerste verzoeker, temeer daar hij zijn inkomsten in Zwitserse frank ontvangt, een lening in vreemde valuta is, zodat het recht bestaat om te eisen dat het krediet in euro wordt omgezet in een krediet in Zwitserse frank.
- 13 **Verweerster** heeft daartegen ingebracht dat niet was voldaan aan de wettelijke voorwaarden voor de gewenste omzetting. Als een krediet gezamenlijk wordt opgenomen, zou het voor beide kredietnemers om een lening in vreemde valuta moeten gaan om het wettelijke recht op omzetting in een alternatieve valuta te laten bestaan. Indien ook in het onderhavige geval, waarin het gaat om een lening in vreemde valuta, enkel vanuit het oogpunt van een van de kredietnemers (omdat hij zijn inkomsten ontvangt in een andere valuta dan die van de lening), maar niet vanuit het oogpunt van de andere kredietnemer (aangezien deze ook zijn inkomsten in de valuta van de lening ontvangt), het bestaan van een recht op omzetting zou worden erkend, zou dit tot gevolg hebben dat de andere kredietnemer plotseling een lening in vreemde valuta zou hebben waardoor hij zou zijn blootgesteld aan het valutarisico, welk risico in feite juist moet worden weggenomen door de wet die het recht op omzetting verleent in het geval van een lening in vreemde valuta. Een dergelijke uitlegging van de wet zou onzinnig zijn.
- 14 De **rechter in eerste aanleg** heeft zich bij de rechtsopvatting van verweerster aangesloten en de vordering afgewezen.

- 15 In **hoger beroep** werd dit vonnis bevestigd.
- 16 Met hun beroep in *Revision* tegen de beslissing van de rechter in hoger beroep vorderen verzoekers toewijzing van hun vordering.
- 17 In haar **memorie van antwoord** verzoekt verweerster verzoekers beroep in *Revision* te verwerpen, subsidiair geen gevolg te geven aan het beroep in *Revision*.

C. Relevante wetgeving

1. Unierecht

Richtlijn 2014/17/EU van het Europees Parlement en de Raad van 4 februari 2014 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten met betrekking tot voor bewoning bestemde onroerende goederen en tot wijziging van de richtlijnen 2008/48/EG en 2013/36/EU en verordening (EU) nr. 1093/2010

Artikel 4

Definities

Voor de toepassing van deze richtlijn wordt verstaan onder:

[...]

28. „*lening in vreemde valuta*”: een kredietovereenkomst waarbij het krediet:

- a) *uitgedrukt wordt in een andere valuta dan die waarin de consument het inkomen ontvangt of de activa aanhoudt waaruit de lening moet worden afgelost; of*
- b) *uitgedrukt wordt in een andere valuta dan die van de lidstaat waar de consument verblijft.*

[...]

Artikel 23

Leningen in vreemde valuta

1. *De lidstaten dragen er zorg voor dat er, daar waar kredietovereenkomsten in vreemde valuta zijn uitgedrukt, op het tijdstip waarop de overeenkomst wordt gesloten een adequate kaderregeling bestaat, op grond waarvan ten minste wordt zeker gesteld dat:*

- a) *de consument het recht heeft de overeenkomst onder bepaalde voorwaarden om te zetten in een andere valuta; of*

b) een beroep kan worden gedaan op andere regelingen op grond waarvan het wisselkoersrisico waaraan de consument in het kader van de overeenkomst blootstaat, wordt beperkt.

2. De in lid 1, onder a), bedoelde andere valuta zijn, hetzij:

a) de valuta waarin de consument hoofdzakelijk zijn inkomen ontvangt of de activa aanhoudt waaruit het krediet moet worden afgelost, zoals aangegeven op het tijdstip waarop ten behoeve van de kredietovereenkomst de recentste kredietwaardigheidsbeoordeling werd opgemaakt; of

b) de valuta van de lidstaat waar de consument op het tijdstip van sluiting van de kredietovereenkomst zijn verblijfplaats had of waar hij thans zijn verblijfplaats heeft.

De lidstaten kunnen zelf bepalen, of beide keuzemogelijkheden bedoeld onder a) en b) van de eerste alinea voor consumenten openstaan, of slechts één daarvan, dan wel aan kredietgevers toe te laten om te bepalen, of beide keuzemogelijkheden bedoeld onder a) en b) van de eerste alinea voor consumenten openstaan, of slechts één daarvan.

[...]

2. Oostenrijks recht

Bundesgesetz über Hypothekar- und Immobilienkreditverträge und sonstige Kreditierungen zu Gunsten von Verbrauchern (Hypothekar- und Immobilienkreditgesetz – HIKrG) [wet inzake overeenkomsten voor hypothecaire kredieten en kredieten voor onroerende goederen en andere kredieten ten behoeve van consumenten (wet inzake hypothecaire kredieten en kredieten voor onroerende goederen; hierna: „HIKrG”)]

Leningen in vreemde valuta

§ 24.

1) Een lening in vreemde valuta is een kredietovereenkomst waarbij het krediet:

1. uitgedrukt wordt in een andere valuta dan die waarin de consument het inkomen ontvangt of de activa aanhoudt waaruit de lening moet worden afgelost; of

2. uitgedrukt wordt in een andere valuta dan die van de lidstaat waar de consument verblijft.

2) In het geval van een in vreemde valuta luidende lening heeft de consument het recht om de kredietovereenkomst aan het einde van elk kwartaal om te zetten in een andere valuta, met inachtneming van een termijn van veertien dagen. In de kredietovereenkomst kunnen andere data voor de omzetting in ten minste gelijk

aantal worden vastgesteld, indien dit gerechtvaardigd is, bijvoorbeeld door afwijkende data voor de aanpassing van de rentevoet.

3) De in lid 2 bedoelde alternatieve valuta zijn, hetzij

1. de valuta waarin de consument hoofdzakelijk zijn inkomen ontvangt of de activa aanhoudt waaruit het krediet moet worden afgelost, zoals aangegeven op het tijdstip waarop ten behoeve van de kredietovereenkomst de recentste kredietwaardigheidsbeoordeling werd opgemaakt; of

2. de valuta van de lidstaat waar de consument op het tijdstip van sluiting van de kredietovereenkomst zijn verblijfplaats had of waar hij thans zijn verblijfplaats heeft.

[...]

D. Motivering van de verwijzingsbeslissing

- 18 § 24 HIKrG zet artikel 23 van richtlijn 2014/17/EU om in nationaal recht. § 24, lid 1, HIKrG definieert het begrip lening in vreemde valuta in overeenstemming met de voorschriften van de richtlijn in artikel 4, punt 28.
- 19 Krachtens artikel 23, lid 1, van de richtlijn moeten de lidstaten er zorg voor dragen dat er een adequate kaderregeling bestaat, op grond waarvan ten minste wordt zeker gesteld dat de consument het recht heeft de overeenkomst onder bepaalde voorwaarden om te zetten in een andere valuta (onder a)), of een beroep kan worden gedaan op andere regelingen op grond waarvan het wisselkoersrisico waaraan de consument in het kader van de overeenkomst blootstaat, wordt beperkt (onder b)). § 24, lid 2, HIKrG zet deze bepaling om in de variant van punt a) (ErläutRV 843 BlgNR 25. GP 10 f).
- 20 Het doel van het recht van de consument op omzetting van de lening in vreemde valuta is de consument aldus in staat te stellen het (wisselkoers-) risico van de lening in vreemde valuta gedurende de looptijd van de lening te beperken (zie overweging 30 en artikel 23, lid 1, onder b), van de richtlijn; uit de literatuur bijvoorbeeld *Omlor*, Verbraucherschutz bei Fremdwährungskrediten – tegelijkertijd behandeling van het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 20 september 2017 – C-186/16 [*Andriciuc/Banca Românească*], BKR 2018, 195 [199]; *Welter in Gebauer/Wiedmann*, Europäisches Zivilrecht³ [2021] hoofdstuk 13 punt 193).
- 21 Volgens § 24, lid 1, HIKrG en artikel 4, punt 28, van richtlijn 2014/17/EU is er niet alleen sprake van een lening in vreemde valuta wanneer een in Oostenrijk wonende consument een krediet in bijvoorbeeld Zwitserse frank opneemt, maar ook wanneer hij zijn inkomsten in Zwitserse frank ontvangt, bijvoorbeeld als grensarbeider, en in Oostenrijk een krediet in euro opneemt (*Stempkowski/Trzebin*, Das Hypothekar- und Immobilienkredit-Gesetz [HIKrG] – Kurzüberblick, eolex 2016, 289 [292]; *Dehn*, Hypothekar und Immobilienkredite

für Verbraucher, in *Leupold*, Forum Verbraucherrecht 2016 [2016] 55 [73]; *Tamerl* in *Schwimann/Kodek*, ABGB-Praxiskommentar⁵ IX [2021] § 24 HIKrG punt 8).

- 22 Noch aan de hand van de bewoordingen van de richtlijn, noch aan de hand van die van het HIKrG kan worden vastgesteld of het bestaan van een lening in vreemde valuta ook moet worden verondersteld als aan de voorwaarden van § 24, lid 1, HIKrG of artikel 4, punt 28, van de richtlijn is voldaan met betrekking tot de ene kredietnemer, maar niet tot de andere kredietnemer, en zij het krediet gezamenlijk hebben opgenomen en zich hoofdelijk hebben verbonden tot aflossing ervan. Indien het recht op omzetting in deze situatie zou worden geweigerd, zou de kredietnemer ten aanzien van wie een lening in vreemde valuta bestaat, blootgesteld blijven aan het valutarisico. Zou men daarentegen het recht op omzetting aanvaarden, dan zou dit, vanuit het oogpunt van de andere kredietnemer, leiden tot het bestaan van een in vreemde valuta luidende lening met het daaraan inherente risico.
- 23 Volgens de verwijzende rechter moet het wettelijke omzettingsrecht ofwel worden bevestigd ofwel worden ontkend; noch uit de bewoordingen van de richtlijn, noch uit die van het HIKrG kan worden afgeleid dat er enkel sprake is van een wettelijk omzettingsrecht wanneer beide kredietnemers (zoals in casu) voorstander zijn van de omzetting; maar dat zou in voorkomend geval uit het doel van de richtlijn kunnen voortvloeien.
- 24 De beslechting van het geschil hangt in doorslaggevende mate af van de uitlegging van de aangehaalde bepalingen van de richtlijn. Voor zover kan worden nagegaan, is een situatie zoals de onderhavige tot op heden noch in de rechtspraak noch in de literatuur aan de orde gekomen. Volgens het Oberste Gerichtshof is er met betrekking tot de prejudiciële vragen geen sprake van een „acte clair”, zodat het Hof van Justitie van de Europese Unie om een prejudiciële beslissing moet worden verzocht.

II.:

- 25 [OMISSIS] [schorsing van de procedure]

Oberster Gerichtshof

Wenen, 26 mei 2025

[OMISSIS]